

Innst. 282 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:73 S (2009–2010)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Røbekk Nørve og Siri A. Meling om flytting av inntaket til Verma kraftverk til Storhaugen i Møre og Romsdal

Til Stortinget

Sammendrag

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen, i løpet av vårsesjonen 2010, fremme forslag om en justering av Verneplan for vassdrag som gjør det mulig å gjennomføre Rauma Energi AS i Møre og Romsdals planer om flytting av inntaket til Verma kraftverk til Storhaugen.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Per Rune Henriksen, Marianne Marthinsen, Torstein Rudihagen, Tor-Arne Strøm og Eirin Kristin Sund, fra Fremskrittspartiet, Oskar Jarle Grimstad, Henning Skumsvoll og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og Siri A. Meling, fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, fra Senterpartiet, lederen Erling Sande, og fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, viser til at den anstrengte kraftsituasjonen i Midt-Norge denne vinteren taler for økt kraftproduksjon i Midt-Norge-regionen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Rauma Energi AS i Møre og Romsdal har planer om å fornye og utvide Verma kraftverk fra dagens kapasitet på 70 GWh til 140 GWh – ved å flytte dagens inntaksdam til Storhaugen. Et annet alternativ er å øke dagens kapasitet fra 70 GWh til 120 GWh – ved endringer i eksisterende inntaksdam, dette alternativet er til behandling i NVE.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, vil understreke at det utbyggingsprosjektet forslagsstillerne beskriver i representantforslaget i Dokument 8:73 S (2009–2010), er et annet prosjekt enn det Rauma Energi nylig har søkt om, og som nå er til behandling i NVE. Prosjektet som er til konsesjonsbehandling er et utvidelses- og opprustningsprosjekt. Prosjektet vil gi en årlig produksjonsøkning på 50 Gwh som har minimale naturinngrep, og som etter NVEs vurdering ikke er i strid med vernebestemmelsene for vassdraget. Dette prosjektet har solid lokalpolitisk forankring gjennom et enstemmig kommunestyrevedtak.

Flertallet viser til at det omsøkte alternativet kan gi viktig ny kraftproduksjon i et område som sårt trenger en styrket forsyningsikkerhet. Flertallet har også merket seg den brede politiske enighet som eksisterer for nettopp dette alternativet i kommunestyret i Rauma.

På denne bakgrunn vil et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ikke bifalle forslaget i Dokument 8:73 S (2009–2010).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at prosjektet i Storhaugalternativet som er omtalt i Dokument 8:73 S (2009–2010), vil innebære at dagens inntaksdam flyttes høyere opp, til Storhaugen. Disse medlemmer viser videre til at Verma kraftverk med reguleringer ligger i Vermedalen i et sidevassdrag til Rauma, som ble vernet av Stortinget i 1993 i Verneplan IV for vassdrag, og at en eventuell godkjenning av planene til Rauma Energi AS vil måtte medføre en justering av verneplanen for dette vassdraget.

Disse medlemmer viser til at Vermåa har vært regulert siden 1923, og eksisterende kraftverk ble satt i drift i årene 1949–1953. Disse medlemmer vil påpeke at flyttingen vil føre til en produksjonsøkning fra 70 til 140 GWh uten nye reguleringer i vassdraget. Vermevatnet og Langevatnet blir dermed regulert som før. Disse medlemmer merker seg at det heller ikke forutsettes endring i manøvreringen av de magasinene som allerede finnes. Vannvei og kraftstasjon blir liggende i fjell, og det eneste som vises i terrenget er inntaksmagasinet.

Disse medlemmer viser til at den største natur- og miljømessige gevinsten ved prosjektet ved siden av dobla ren og fornybar energiproduksjon, er at et areal på 35 km² som i dag er brukt til produksjon i det gamle kraftverket, etter opprustningen vil renne fritt i Vermafossen og videre ut i Rauma elv. Dette vil føre til en stabil vannføring hele året – i motsetning til dagens vannføring. Disse medlemmer viser videre til at denne løsningen vil fjerne dagens isproblematikk, som er en betydelig problemstilling i dagens inntaksmagasin.

Disse medlemmer viser også til at siste søknad om utviding av dagens inntaksdam med nødvendig grensejustering fikk avslag av Direktoratet for naturforvaltning så seint som i brev av 16. april 2010.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at søknad fra Rauma Energi AS er godt lokalt forankret gjennom politisk tilslutning – både i Rauma kommune og i Møre og Romsdal fylkesting.

Disse medlemmer merker seg at Rauma Energi AS gir uttrykk for at selv om Vermåa inngår i verneplanen, vil det være dårlig ressursutnyttelse – både for Rauma kommune og med tanke på vinterens energisituasjon i Midt-Norge – å gi avkall på en større fallutnyttelse.

Disse medlemmer mener prosjektet fremstår som et godt miljøprosjekt og et godt kraftprosjekt. Det ligger derfor godt til rette for en justering av verneplanen for dette vassdraget, uten at det svekker miljøverdiene man ønsker å ivareta.

Disse medlemmer viser til at Storhaugenprosjektet krever en mindre justering av verneplanen

for vassdraget. En slik justering vil bidra positivt miljømessig og visuelt ved at et areal på 35 km², som i dag er brukt til produksjon i det gamle kraftverket, etter opprustningen vil renne fritt i Vermafossen og videre ut i Rauma elv. Dette vil gi en stabil vannføring i Vermafossen hele året – i motsetning til nå.

Disse medlemmer viser også til at løsningen med inntak på Storhaugen dobler Verma kraftverks strømproduksjon – lokalisert i en region som sliter med store strømunderskudd og derav svært høye strømpriser.

Disse medlemmer mener dagens verneplaner må oppdateres for å ta hensyn til de siste tiårs utvikling – både innen teknologi og konsepttenking. Målsettingene i EUs fornybardirektiv tilsier at man bør ha en helhetlig gjennomgang av energi- og vernepolitikken.

Disse medlemmer viser videre til at det synes å være en oppfatning at en kan få konsesjon på utvidelse av dagens inntaksdam, som ville kunne gi en produksjon på 120 GWh. Dette alternativet er så langt forhindret av at Direktoratet for naturforvaltning i vedtak av 9. desember 2008 besluttet å korrigere grensen til Vermedalens naturreservat, og dermed stopper en utviding av dagens produksjon.

Disse medlemmer viser til forslaget om flytting av inntakskammer til Storhaugen som den totale beste løsningen, da den vil føre til en stabil vannføring i Vermafossen, fjerne dagens isingsproblem i inntak og samtidig doble strømproduksjonen i Nye Verma Kraftverk.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil påpeke at i ettertid av at representantforslaget ble fremmet, har det vært noe usikkerhet rundt hvilket av de to alternative opprustningsprosjektene som har hatt bred politisk lokal forankring. Disse medlemmer er opptatt av den lokale råderetten i forhold til egne naturområder, og siden vi nå oppfatter at ønsket lokalt er å realisere en opprustning og utvidelse av eksisterende inntaksdam, er disse medlemmer innstilt på å støtte dette alternativet.

Disse medlemmer mener det er viktig å avklare konsesjonssøknaden raskt fordi det haster med å få både økt kraftproduksjon i området, samt at anlegget er gammelt og trenger en opprustning i forhold til fremtidig driftssikkerhet.

Disse medlemmer vil oppfordre regjeringen til å gi konsesjon for utvidelse av eksisterende inntaksdam, og vil påpeke at den nødvendige grensejusteringen i forhold til naturreservatet er relativt liten.

Dersom det ikke gis konsesjon til utvidelse av eksisterende inntaksdam, vil disse medlemmer på ny fremme forslag om Storhaugalternativet, dersom dette får en bred lokal oppslutning på et eventuelt senere tidspunkt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at den 25. mai 2010 gjorde generalforsamlingen i Rauma Energi følgende vedtak med 15 mot 12 stemmer (generalforsamling er k-styret):

«Generalforsamlingen i Rauma Energi AS fastholder vedtak av 31. mai 2005 «Storhaugalternativet» som det beste og mest naturvenlige alternativ for opprustning av Verma Kraftverk, og de anmoder energi- og miljøkomiteen om å følge dette vedtaket i sin innstilling til Stortinget.»

Disse medlemmer tar opp forslaget fremsatt i Dokument 8:73 S (2009–2010).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti foreslår at forslaget i Dokument 8:73 S (2009–2010) blir vedlagt protokollen.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil understreke at generalforsamlingens vedtak var med få stemmers overvekt, og disse medlemmer vil derfor ikke kunne karakterisere vedtaket som et syn med bred, lokal forankring.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at søknaden fra Rauma Energi ligger til behandling hos NVE. Dette medlem håper det vil være mulig å finne en løsning som sikrer svært etterlengtet økt produksjon av fornybar energi i et område med underskudd på kraft innenfor miljømessig forsvarlige rammer.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 27. mai 2010

Erling Sande

leder

Oskar Jarle Grimstad

ordfører

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen, i løpet av vårsesjonen 2010, fremme forslag om en justering av Verneplan for vassdrag som gjør det mulig å gjennomføre Rauma Energi AS i Møre og Romsdals planer om flytting av inntaket til Verma kraftverk til Storhaugen.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 2

Dokument 8:73 S (2009–2010) – om representantforslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Røbekk Nørve og Siri A. Meling om flytting av inntaket til Verma kraftverk til Storhaugen i Møre og Romsdal – vedlegges protokollen.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:73 S (2009–2010) – om representantforslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Røbekk Nørve og Siri A. Meling om flytting av inntaket til Verma kraftverk til Storhaugen i Møre og Romsdal – bifalles ikke.

Vedlegg**Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen,
datert 22. mars 2010****Representantforslag 73 S (2009-2010) om justering av Verneplan for vassdrag for å kunne flytte inntaket til Verma kraftverk til Storhaugen - Møre og Romsdal fylke**

Jeg viser til brev av 4. mars med oversendelse av forslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Røbekk Nørve og Siri A. Meling; dokument 8:73 S (2009-2010). Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, i løpet av vårsesjonen 2010, fremme forslag om en justering av Verneplan for vassdrag som gjør det mulig å gjennomføre Rauma Energi AS i Møre og Romsdals planer om flytting av inntaket til Verma kraftverk til Storhaugen.»

Svar:

Verma kraftverk med reguleringer ligger i et vassdrag som er vernet etter Verneplan IV for vassdrag, vedtatt 1993 (Rauma med sideelver).

Rauma Energi AS søkte i januar 2006 om konsesjon for nye Verma kraftverk med Storhaugen som nytt inntaksmagasin. Stortinget har definert opprustning og utvidelse av eksisterende kraftverk i vernede vassdrag til en «begrenset heving av overvann/ sen-

king av undervann». Flytting av inntaksdammen ligger utenfor dette kriteriet. Selv om prosjektet i og for seg er godt og kan gi en fordobling av produksjonen fra 70 til ca. 140 GWh, røkkes ikke dette ved Stortingets generelle vedtak.

Representantene Nørve og Meling synes med sitt forslag å være innforstått med at prosjektet ikke lar seg gjennomføre med det vedtaket som foreligger.

Vernevedtakene i Verneplan IV er generelt godt begrunnet, og vassdragene er godt dokumentert miljøfaglig.

Det alternativ som Rauma Energi AS nå har søkt om konsesjon for rammes ikke av bestemmelsene i verneplanen for vassdrag – uten nye reguleringsmagasiner, noe utvidelse av inntaksmagasin og nytt kraftverk. Søknaden ligger til behandling i NVE. Utbyggingen vil gi en årlig produksjonsøkning på ca. 50 GWh. Departementet avventer her NVEs innstilling.

Jeg kan ikke se at utbyggingspotensialet i det opprinnelige prosjektet tilsier at det nå skal foretas en justering av verneplanen for dette vassdraget. Jeg kan derfor heller ikke gi min tilslutning til forslaget fra representantene Nørve og Meling.